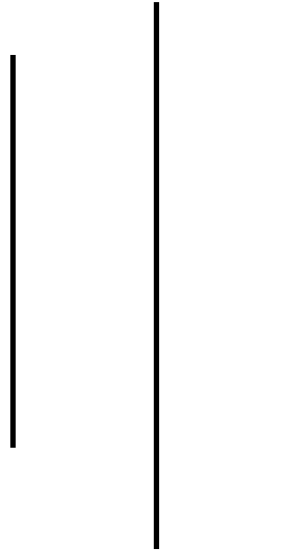

नगर सभा, पाँचौ नगर अधिवेशनमा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को
बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

तारकेश्वर नगरपालिका

काठमाडौं जिल्ला

३ नं. प्रदेश, नेपाल

मिति : २०७६ आषाढ ६ गते शुक्रबार

सभाध्यक्ष महोदय,

प्रमुख अतिथि माननीय सांसद श्री.....

बिशिष्ट अतिथि माननीय सांसद श्री

विशेष अतिथि माननीय प्रदेश सभा सांसद श्री

विशेष अतिथि माननीय प्रदेश सभा सांसद श्री

नगरसभाका सदस्यज्यूहरु, विषयगत शाखाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, पूर्व जनप्रतिनिधिज्यू बुद्धिजीवी एवं प्रबुद्ध व्यक्तित्वज्यूहरु, नगरकार्यपालिकाका कर्मचारीहरु, पत्रकारज्यूहरु, सुरक्षाकर्मी एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु

नागरिकले सरकारको उपस्थितिको महसुस गर्न सक्ने र भेट्न सक्ने निकायको रूपमा रहेको स्थानीय सरकार लोकतन्त्रको आधार स्तम्भको रूपमा रहेको छ । नगरको समृद्धि तर्फको यात्रालाई निरन्तरता दिनु पर्ने अवस्थामा नगरपालिका रहेको छ । लामो समयको संघर्ष पछि प्राप्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थालाई सफल र व्यावहारिक कार्यान्वयनको अवस्थामा हामी रहेका छौं । विभिन्न चुनौतिका बावजुत आज सम्म यस नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि यहाँहरुको निरन्तर सहयोग र साथको लागी नगरपालिका परिवार आभार प्रकट गर्दै आउदाँ दिनमा समेत साथ र सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा गरेका छौं । आज तारकेश्वर नगरपालिकाको पाँचौ नगर अधिवेशन हुन गहिरहेको छ । पाँचौ नगरसभाको उद्घाटन समारोहमा हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गर्दै उपस्थित हुन भएका प्रमुख अतिथिज्यू, विशेष अतिथिज्यूहरु, अतिथीज्यूहरु, राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, पूर्व जनप्रतिनिधिज्यू, बुद्धिजीवी एवं प्रबुद्ध व्यक्तित्वज्यूहरु, पत्रकारज्यूहरु एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावलाई नगरपालिकाको तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

स्थानीय तहको गठन पश्चात संघीयताको कार्यान्वयन र लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्दै नगरको विकास कार्यमा जनताको प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित गरि जनतालाई सार्वभौम बनाउने कार्यमा तारकेश्वर नगरपालिका निरन्तर रूपमा लागि रहेको व्यहोरा यस गरिमामय सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

अझै पनि स्थानीय तहलाई आवश्यक पर्ने कानून संघ र प्रदेशबाट नवनिसकेको अवस्था र नगरपालिका समेतले कानून तर्जुमा गर्न नसकीरहेकोले केहि कुराहरुमा अझै पनि अन्यौलता कायमै छ । नगरपालिकाको समृद्धि, सुशासन, विकास निर्माण कार्यमा स्थायीत्व र गुणस्तर प्राप्त गर्न विद्यमान अन्योलतालाई चिदै आवश्यक कानून, विधि तर्जुमा गर्न नगरपालिका प्रतिबद्ध रहेको व्यहोरा नगरसभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु । यसै परिप्रेक्ष्यमा यस तारकेश्वर नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट नगरकार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम प्रस्तुत गर्न पाउंदा गौरवान्वित ठानेका छौं । यस गौरवपूर्ण अवसरमा हामी विभिन्न कालखण्डमा नागरिक अधिकार प्राप्तिको आन्दोलनहरुमा सहादत प्राप्त गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात सहिद प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छौं ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म नगरपालिकाको वर्तमान अवस्था बारे जानकारी गराउन चाहन्छु ।

यस तारकेश्वर नगरपालिका क्षेत्रमा हाल वसाई सराई गरि आउने क्रम तिब्र रूपमा भई जनघनत्व वढी रहेको र नागरिकको माग र चाहना बमोजिम सेवा दिनु पर्ने अवस्थामा नगरपालिका रहेको छ । तिब्र रूपमा वृद्धि हुदै गएको जनसांख्यिक अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा आर्थिक सामाजिक अवस्था सुधार गर्न नगरपालिकाले अझै धेरै कार्य गर्नु पर्ने अवस्था विद्यमान रहेको छ । हामी निर्वाचित भई नगरपालिकामा बहाल भएको पनि २ वर्ष व्यतित भैसकेको छ । यस अवधिमा नगरपालिकाको संरचनागत र संस्थागत विकास भई विकास

निर्माण कार्यले गति लिन थालेको छ । वस्ती विकास संगै नगरपालिका क्षेत्र भित्रका बाटो घाटोको सुधार, खानेपानीको व्यवस्था लगायतको भौतिक पूर्वाधार विकास गर्नु पर्ने अवस्था विद्यमान रहेको छ । ग्रामीण क्षेत्रको वाहुल्य रहेको यस नगरपालिका क्षेत्रमा आर्थिक रूपले सक्रिय जनशक्ति कामको खोजीमा अन्यत्र गएको अवस्थाले गर्दा यस क्षेत्रका कतिपय खेतियोग्य जमिन बाँझो रहन गएको छ। नगरको विशेष गरि ग्रामीण क्षेत्रमा पहिला देखि अव्यवस्थित बसोबास रहेका कारण आधारभूत सेवा प्रवाहमा कठिनाई उत्पन्न भएको छ । त्यसैगरी भू-उपयोग अवस्था उत्तिकै चिन्ताजनक रहेको छ । खुला तथा सार्वजनिक क्षेत्रको संरक्षण पर्याप्तमात्रामा हुन सकिरहेको छैन । वातावरण मैत्री र व्यवस्थित शहरीकरणको अभाव रहन गएको छ । विना अध्ययन मौलिक प्राकृतिक स्वरूपमा निर्मम प्रहारका कारण वातावरणीय विनासबाट उत्पन्न हुने खतरालाई मौजूदा अवस्थामा हामीले सामना गर्नु पर्ने अवस्था रहेको छ । सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरि बनेका संरचनाहरु हटाई सो लाई सार्वजनिक प्रयोजनका लागि ल्याउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

काठमाण्डौ महानगरपालिकासंग सिमाना जोडिएको यस नगरपालिका धादिङ तथा नुवाकोट जिल्लासंग पनि सिमाना जोडिएको हुनाले प्रदेश स्तरीय सडक पूर्वाधार विकासको सम्भावना रहेको छ । धार्मिक, पुरातात्विक, पर्यटकीय महत्व बोकेका तारकेश्वर महादेव, मनमैजु मन्दिर, पुरानो गुहेश्वरी, पाँचमाने, जितपुर, शान्तिधाम, भुवनेश्वरी जस्ता सम्पदाहरुले सार्वजनिक निजी साभेदारीको अवसर सहितको लगानी माग गरेका छन् । फोहरमैला व्यवस्थापन, अन्तर जिल्ला सडक, पर्यटन पूर्वाधार जस्ता क्षेत्रमा साभेदारीका सम्भावनाहरु रहेका छन् । यहि सम्भावनालाई मुर्तरुप दिने कार्यमा प्रदेश सरकार र काठमाण्डौ महानगरपालिकासंगको साभेदारीमा योजना कार्यान्वयन गर्ने प्रकृयाको थालनी गरिएको छ । नगरपालिकाको पूर्वाधार विकास निर्माण कार्यमा विभिन्न निकायसंग लागत साभेदारीमा कार्य गराउने प्रकृयालाई आगामी दिनमा अझ व्यवस्थित र परिणाममुखी बनाउदै लगिने

नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा समेत नगरपालिकाको उपस्थिति जनाउने कार्यलाई अगाडी बढाइएको छ ।

नगरपालिकामा निर्वाचित भई पद बहाली भए पश्चात नगरको समग्र विकासका लागि गरिएका हाल सम्मका कार्यक्रम र भएको प्रगतीका सम्बन्धमा समिक्षा गर्दा नगरपालिकाले नगरस्तरिय योजना अन्तर्गतको जरङ्कू चिसापानी तीनपिप्ले सडक खण्डमा २ कि.मि. सडक पिच तथा सडक ढलान गरिने कार्य सम्पन्न गरिसकेको र सो सडकमा पर्ने दुइवटा स्ल्याब कलर्भट निर्माणको लागि ठेक्का संभौता भई कार्य अगाडी बढीसकेको छ । शेषमती सानोपुल बोहराटार नागार्जुन मा.वि. सडकको करिव ४.५ कि.मी सडकको लागि डिमार्केसन वाल सहित आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्ने कार्यका लागि कार्य भईरहेको छ । गोलढुङ्गा अबस्थित पुरानो गुह्वेश्वरी मन्दिर हुदै वोहराटारसम्म संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारको समेत लगानीमा करिव २ कि.मी सडक पिच गर्ने कार्य भएको छ । सडक डिभिजन कार्यालयवाट निर्माण कार्य भएको अष्टनारायण हल दगुर्नेपानी शेषमती लामवगर भेडीगोठ हुदै फीरफीरे डाँडाँ काभ्रेस्थली सम्मको करिव ५.५ कि.मी सडक निर्माण करिव अन्तिम चरणमा प्याउने नगरपालिकाको तर्फवाट आवश्यक समन्वय र सहयोग भै रहेको व्यहोरा समेत जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

- नेपालटार फुटुङ्ग साङ्गला सडकमा नगरपालिका र सडकवोर्डवाट लागत सभेदारीमा करिव १ कि.मी सडक पिच तथा सडक डिमार्केसन एवं पर्खाल निर्माण कार्य भईरहेको छ भने काभ्रेस्थलीवाट शान्तिधाम जोडने सडकलाई पक्की गर्ने कार्य पनि भै रहेको छ ।
- यस नगरपालिकाको केन्द्रवाट टाढा रहेको एवं धादिङ जिल्लाको सिमाना स्थित ख्यालवुच्चा गाऊलाई सधै यातायातको पहुच भित्र पुऱ्याउने गरि यसै आ.व भित्र कार्य सम्पन्न गर्ने गरि स्ल्याब कलर्भट निर्माण भै रहेको छ ।

- प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा गोगंवु को नयाँ पुल देखि मानसिंह मा.वि विद्यालय हुदै न्याय प्रतिष्ठान सम्मको करिव १ कि.मी सडक आवश्यक पूर्वाधार सहित पिच गर्ने कार्य भै रहेको छ ।
- नेपालटार देखि लोकतान्त्रिक चोक सम्मको करिव १ की.मी सडक मा ढल व्यवस्थापन गरि पिच तथा ढलान गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- महादेव खोला र साङ्गले खोला कोरीडोरका लागि सम्बन्धित निकाय संग आवश्यक समन्वय गरी बजेटको व्यवस्थापन भएको र तत्काल सो को कार्य सुरु हुने समेत जानकारी गराउन चाहान्छु ।
- नगरपालिकामा एक वडा एक पार्क निर्माण गरिने नीति अनुसार विभिन्न वडामा पार्क निर्माण कार्यको सुरुवात भई रहेको छ भने प्रदेश सरकार संगको समन्वयमा भ्यु-टावर मर्मत तथा सडक स्तरोन्नती कार्य भै रहेको छ ।

चालु आ.व मा संचालित योजनाहरुको कार्य सम्पादनको अवस्था उत्साहजन रहेको व्यहोरा यस गरिमामय सभामा जानकारी गराउन चाहान्छु । स्वीकृत योजनाहरुको कार्य प्रगति ९० प्रतिशत भन्दा माथी रहेको छ । विषयगत शाखाले संचालन गरेका कार्यक्रमहरुको प्रगती समेत सन्तोषजनक रहेको सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहान्छु । नगरपालिकाले लिएको विकास निर्माणको नीतिलाई सफल बनाउन सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्णमा नगरपालिकाको तर्फवाट आभार प्रकट गर्न चाहन्छौ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म बजेट, नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताका आधारहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु:

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणको क्रममा नेपालको संविधानमा भएका व्यवस्थाहरु, तथा संविधानको अनुसूची ८ र ९ अनुसारका एकल अधिकार र साभा अधिकारका सूचीहरुमा भएका व्यवस्था, स्थानीय सरकार संचालन

ऐन, २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, पन्ध्रौँ राष्ट्रिय योजनाका आधारपत्र, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समय समयमा जारी भएका मार्गदर्शन तथा परिपत्रहरु, प्रदेश सरकारको मार्ग निर्देशन, नगरपालिकाबाट गठित विभिन्न विषयगत समितिहरुबाट प्राप्त सुझावहरु, राजश्व परामर्श समितिबाट प्राप्त सुझावहरु, जनचाहना र माग, सरोकारवाला तथा विज्ञहरुको राय सुझाव एवं उपलब्ध स्रोत साधन समेतका आधारमा सम्भव भए सम्म जनचाहनालाई समेट्ने अभिप्राय लिई प्रस्तुत बजेट, नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताका आधारहरु निम्नानुसार तय गरिएको छ

- ✓ पूर्वाधार विकास (सडक, पुल, भवन, सिचाई, खानेपानी, पार्क निर्माण आदि) ।
- ✓ गुणस्तरीय शिक्षा ।
- ✓ उपभोक्ताहीत संरक्षण योजना ।
- ✓ स्वास्थ्यमा सवैको सहज पहुच ।
- ✓ स्वच्छ खानेपानीमा सवैको पहुच ।
- ✓ पर्यटकीय पूर्वाधार विकास ।
- ✓ कृषि तथा पशुपन्छी विकासको आधुनिकीकरण,व्यवसायीकरण र विविधिकरण ।
- ✓ बातावरण,फोहरमैला व्यवस्थापन तथा विपद व्यवस्थापन
- ✓ सुचना तथा सन्चार
- ✓ सहकारीको सुदृढिकरण एवं विकास
- ✓ युवा तथा खेलकुद एवं स्वरोजगार
- ✓ समावेशी विकास(आदीवासी,जनजाती,महिला,दलित,फरक क्षमता भएका व्यक्ति आदीको विकास)

- ✓ लागु औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धमा निरोधात्मक तथा प्रवर्धनात्मक कार्यक्रम संचालन
- ✓ सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा व्यवस्थापन एवं पार्क तथा हरियाली क्षेत्रको विकास
- ✓ लैंगिकहीसां रोकथामका कार्यक्रम सन्चालन

बजेट, नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकीकरणका आधारहरु निम्नानुसार रहेको छ :

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणको क्रममा प्राथमिकीकरण गर्दा निम्न आधारहरु लिई प्राथमिकीकरण गरिएको व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहान्छु ।

- ✓ नगरपालिकाको जनसंख्या
- ✓ आर्थिक विकास तथा गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने योजनाहरु
- ✓ उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने योजनाहरु
- ✓ जनताको जिवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने योजनाहरु
- ✓ स्थानीय जनताको सहभागीता रहने, स्वयं सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने योजनाहरु ।
- ✓ महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना ।
- ✓ लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने ।
- ✓ दीगो विकास, बातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पुर्याउने योजना ।
- ✓ भाषिक तथा सास्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाय पुर्याउने योजनाहरु ।
- ✓ नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्था ।
- ✓ सहभागीताको स्तर (योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन) ।
- ✓ बजेट शिलिङ्ग (लागत सहभागीता) ।

- ✓ दोहोरोपना नहुने आधार ।
- ✓ घनावस्ती र सहरीकरण ।

आदरणीय सभाध्यक्षजू,

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका क्रममा लिईएका आधारहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु :

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणको क्रममा नेपालको संविधानमा भएका व्यवस्थाहरू, संघीय सरकारका नीति निर्देशन तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्ग निर्देशन, पन्ध्रौँ राष्ट्रिय योजनाका आधारपत्र, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समय समयमा जारी भएका मार्गदर्शन तथा परिपत्रहरू, नगरकार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको नगरपालिको बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४, नगरकार्यपालिकाबाट गठित विभिन्न विषयगत समितिहरूबाट प्राप्त सुझावहरू, राजश्व परामर्श समितिबाट प्राप्त सुझावहरू, जनचाहना र माग ,सरोकारवाला तथा विज्ञहरूको राय सुझाव समेतका आधारमा सम्भव भए सम्म जनचाहनाहरूलाई समेट्ने अभिप्राय लिई प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरिएको छ । शासकीय स्वच्छता, सदाचार र सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै नगरवासीले प्राप्त गर्ने सेवा सरल, सहज, गुणस्तरीय र समय निर्दिष्ट बनाउने, सार्वजनिक सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न नगरपालिकाको सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिमा आवद्ध गर्दै नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा र सुविधाको गुणस्तर सुनिश्चित गराउने दिशामा केन्द्रीत रहने छ ।

बजेटका निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् ।

१. सेवा प्रवाहलाई सरल, मितव्ययी र पारदर्शी बनाउने र नगरपालिका प्रति आमनागरिकहरूको आस्थालाई बृद्धि गर्ने ।
२. नगरवासीहरूको आर्थिक सामाजिक अवस्थामा सुधार ल्याउने ।

३. पूर्वाधार विकास संगसंगै जनचेतना विकासमा तिव्रता दिने ।
४. आर्थिक र समाजिक रूपमा पछाडी परेका नगरवासीलाई लक्षित गरि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
५. संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने स्रोत साधन र आन्तरिक स्रोतको समेत अधिकतम उपयोग गरी अधिकतम प्रतिफल प्राप्त गरि आत्मनिर्भरता तर्फ अग्रसर गराउने ।
६. प्रदेश सरकार एवं काठमाण्डौ महानगरपालिका, स्थानीय उपभोक्ताहरु र यस नगरपालिका बीच लागत साभेदारीमा संचालन भएका चालु आ.व २०७५/०७६ का योजना गुणस्तरीय ढंगले सम्पन्न गरी आगामी आ.व २०७६/०७७ मा समेत लागत साभेदारीका कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कार्यन्वयनमा ल्याइने छ ।
७. हरियाली क्षेत्रको विकास गरि वातावरण संरक्षणका लागि एक वडा एक पार्क निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिई कार्यन्वयनमा ल्याइनेछ ।
८. शहरीकरण भएका वडाहरुमा एक वडा एक सार्वजनिक शौचालयको निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिई सोको व्यवस्थापनका लागि समुदायलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।

यी उद्देश्यहरु पूरा गर्न आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ का वजेटका प्राथमिकताहरु निम्न अनुसारका छन् ।

- कृषिको आधुनिकरण, व्यवसायकिकरण र विविधिकरण
- पर्यटन विकास
- पूर्वाधार विकास
- स्वास्थ्यमा सहज पहुँच
- गुणस्तरीय शिक्षा
- नतिजामा आधारित अनुगमनको व्यवस्था
- सामाजिक विकास
- आर्थिक विकास

आदरणीय सभाध्यक्षजू

अब म यिनै चुनौती, उद्देश्य र प्राथमिकताको आधारमा आगामी आर्थिक वर्षको नीतिहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

सामाजिक विकास :

- ❖ मानव संसाधन विकासको मुख्य आधार नै शैक्षिक गुणस्तर भएको हुंदा तारकेश्वर नगर शिक्षा योजना तर्जुमा गरि प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।
- ❖ प्राविधिक शिक्षामा जोड दिई दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने नगरपालिकाको नीति अनुरूप कृषि एवं प्राविधिक शिक्षालयको रूपमा रहेका शैक्षिक संस्थाको पूर्वाधार विकासका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ शिक्षामा सबैको पहुच पुऱ्याउने उद्देश्यले नगरपालिकाले आफ्नै स्वामित्वमा रहने गरि बहुमुखी कलेज संचालन गर्न आवश्यक नीति लिइने छ ।
- ❖ सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार ल्याउन तारकेश्वर नगर भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरुलाई भौतिक निर्माणमा आवश्यक सहयोग कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ साक्षर नगरपालिका घोषणा गर्न साक्षरता अभियानको साथै विद्यालय जाने उमेरका सबै वालबालिकालाई विद्यालय पठाऔ भन्ने अभियान संचालन गरिने छ ।
- ❖ धार्मिक विद्यालय र महिला विद्यालयलाई आवश्यक सहयोग गरि सवल र सुदृढ गराइने छ ।
- ❖ सबै विद्यालयमा वालमैत्री पुस्तकालय स्थापना गर्न बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ जेहेन्दार, गरिव, दलित जनजातीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरी पढ्न पाउने वातावरणको सुनिश्चितता गरिने छ ।

- ❖ आधारभुत विद्यालय स्तरको गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिई उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने सामुदायिक विद्यालय र शिक्षकलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
- ❖ आ.व ०७६/०७७ को सुरुवाट नै सामुदायीक विद्यालयमा ई हाजीरी प्रणालीलाई लागु गरि शैक्षिक सेवामा प्रभावकारिता ल्याइने छ ।
- ❖ समाजमा विद्यमान मौलिक सास्कृतिक परम्पराहरुलाई शिक्षाको माध्यम द्वारा विद्यार्थी माभक्त सुसुचित गराउन नगरपालिकाको पहलमा स्थानीय पाठ्यक्रमलाई क्रमशः सवै कक्षामा लागु गराइने छ ।
- ❖ सामुदायिक विद्यालय तथा संस्थागत विद्यालयहरुलाई मर्ज गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
- ❖ विद्यालयहाताको वातावरण सफा र स्वच्छ बनाउने हरित विद्यालय कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ नगरपालिकावाट विद्यालय संग संचालित कार्यक्रमका वारेमा जानकारी गराउन“मेयर संग विद्यालय वालवालीका कार्यक्रम” संचालन गरिने छ ।
- ❖ सामुदायीक तथा संस्थागत विद्यालयहरुलाई पूर्णरुपमा बालमैत्री बनाउने कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ ।
- ❖ यस नगरालिका अन्तर्गत रहेका सामुदायीक कलेजहरुको शैक्षिक तथा भौतिक पूर्वाधार विकासको लागि आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराइने छ ।
- ❖ शिक्षक कल्याण कोष स्थापना मार्फत शैक्षिक गुणस्तर कायम गराउन पहल गरिने छ।
- ❖ “उपमेयर संग महिला शिक्षक कार्यक्रम” मार्फत नगरपालिका र शिक्षकका विच शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ युवा व्यवसायी प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- ❖ शिक्षा ऐन/कार्यविधिलाई समय सापेक्ष संशोधन गरि शिक्षामा सुधार गरिने छ ।
- ❖ सामुदायिक प्रहरी साभेदारी कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ लागु गरिने छ ।
- ❖ रोजगारीका लागि कोसेली भवन बनाउन पहल गरिने छ ।

स्वास्थ्य सेवा :

- ❖ विकासको साध्य र साधन दुवै नगरवासी नै भएकोले सबै नगरवासीलाई स्वास्थ्य बनाई उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता दिई स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित कार्यक्रमहरूलाई नगर कार्यपालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरि स्वास्थ्य संग सम्बन्धितकार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ नगरपालिका भित्रका स्वास्थ्य चौकी र शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूको भौतिक सुधार गरी ल्याव सेवा सबै वडाहरूमा पुऱ्याइ स्वास्थ्य सुविधालाई सहज र पहुँचयोग्य बनाईने छ ।
- ❖ ८० वर्ष माथीका जेष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य जांचको लागि घर दैलो स्वास्थ्य सेवा अझ प्रभावकारी बनाई घरदैलो अभियान कार्यक्रमलाई आगामी आ.व मा सबै वडामा संचालन गरिने नीतिलाईनिरन्तरता दिईने छ ।
- ❖ स्वास्थ्य सेवासवैको पहुचभित्र पुऱ्याउन विशेष गरि नगरका ग्रामीण क्षेत्रमा औषधि सहितको स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ ।
- ❖ नगरक्षेत्र भित्र रहेका सबै स्वास्थ्य चौकी र शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा अत्यावश्यक औषधिको अभाव हुन दिइने छैन ।
- ❖ महामारी र प्रकोप जस्ता कार्यहरूमा तत्काल सेवा प्रदान गर्नका लागि नगर आकस्मिक स्वास्थ्य कोषको स्थापना र विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरिने छ ।

- ❖ कुनै पनि संघसंस्था तथा निकायवाट नगरपालिका क्षेत्र भित्र संचालन गरिने स्वास्थ्य सम्वन्धी कार्यको लागि नगर स्वास्थ्य शाखाको समन्वयमा मात्र गरिने व्यवस्थालाई कढाइका साथ लागु गरिने छ ।
- ❖ मृगौला परिक्षण उपकेन्द्र स्थापना गर्नको लागि सम्वन्धित निकायसंग छलफल गरी उपकेन्द्र स्थापना गर्नका लागि विशेष पहल गरिने छ ।
- ❖ निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुको नियमन कार्य नगरस्वास्थ्य शाखा मार्फत गरिने छ ।
- ❖ योग कक्षामार्फत जनताको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने नीतिलाई अभिप्रेरित गरिने छ ।
- ❖ नगरभित्रका सबै स्वास्थ्य चौकीहरुमा आवश्यक औषधि सहितको विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउन विशेष ध्यान दिइने छ ।
- ❖ नगरपालिका क्षेत्र भित्रका स्वास्थ्य चौकी र शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरुवाट प्रदान गरिने सेवाको शुल्कमा एकरूपता ल्याइने छ ।
- ❖ स्वास्थ्य चौकी र शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरुका काम कारबाहिलाई पारदर्शी बनाउन नगरस्तरिय अनुगमन समिति गठन गरि अनुगमन र नियमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- ❖ स्वास्थ्य संस्थाका लागि आवश्यक पर्ने औषधि र उपकर खरिद प्रकृत्यालाई पारदर्शी बनाइने छ ।
- ❖ स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत महिला स्वयंसेवीकाको वृत्ति बिकास एवं विमाका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी लागु गरिने छ ।

कृषि तथा पशु सेवा :

- ❖ नगरवासीको खाद्य अधिकार सुरक्षित गर्दै गरिवी अन्त्य गर्न नगरक्षेत्रभित्र रहेका सबै कृषक परिवारको आयस्तर वृद्धि गर्न तथा सवल अर्थतन्त्र निर्माण गर्न कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तयार गरिने छ ।

- ❖ कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय प्रति आमजनताको हौसला बढाउन कृषकलाई कृषि परियोजना संचालन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने प्रकृया लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई वैज्ञानिक र व्यवसायीकरण गर्न कृषि तथा पशुपालन रणनीति तयार गरिने छ ।
- ❖ हरित कृषिलाई बढावा दिन घरको निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र प्रदान गर्दा कम्तिमा पनि दुईवटा फलफुलको रुख रोपेको हुनु पर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ कौशी खेतीलाई शहरी कृषिको रुपमा विकसित गर्न मागमा आधारित कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- ❖ प्रांझारिक कृषि व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ नगरक्षेत्र भित्रका जमिनको वर्गिकरण गरि तथ्याङ्क संकलन अध्यावधिक गरिने छ ।
- ❖ प्ररम्परागत खेती प्रणालीलाई कायम राख्दै थप आधुनिक खेती तर्फ आकर्षित गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ किसान समुहको तथ्याङ्कलाई अध्यावधिक गरि नगरपालिकावाट प्रदान गरिने सेवा किसान समुह मार्फत उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ ।
- ❖ कृषकले कृषि उपजको उचित मुल्य प्राप्त गर्ने बातावरणको लागि कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण कार्य सुरु भै सकेको हुदाँ सो संकलन केन्द्र छिट्टा संचालने गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ❖ कृषियोग्य जमिनमा दिगो एवं भरपर्दो सिचाई सेवा पुऱ्याउन साना सिचाई आयोजना संचालन गर्न विशेष नीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ❖ नीजी क्षेत्र संगको सहकार्यमा छाडा चौपायको उचित व्यवस्थापन गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।

- ❖ वर्डफ्लुले गर्दा कुखुरा पालन व्यवसाय नै धरासाई हुने अवस्थामा पुगेकाले वर्डफ्लु नियन्त्रणका लागि खोपको व्यवस्थाका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ❖ पशुपालन कृषकलाई प्रोत्साहित गर्न सम्बन्धित निकायको सहकार्यमा आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ स्वास्थ्य मासु आपूर्तिको लागि व्यवस्थित वधशाला स्थापना गर्न सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिने छ ।
- ❖ दुध तथा मासुमा आत्मनिर्भर हुन भैसी तथा वाखापालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ❖ पशु रोग नियन्त्रणका लागि खोप सेवा कार्यक्रम, रेविज नियन्त्रण कार्यक्रम तथा छाडा कुकुर नियन्त्रणका लागि वन्द्यारण तथा स्पेइङ्गस्ता कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ कृषि पेशालाई सम्मानित र आत्म निर्भर बनाई कृषिमा आश्रित जनताको जिवनस्तरमा सुधार गरिने छ ।

हरियो वन : सबैको धन :

- ❖ वन क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै बातावरणीय सन्तुलन कायम गर्दै वनजन्य क्षेत्रको बहुउपयोग गरि आय र रोजगारी सिर्जनालाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- ❖ नगरक्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गालाई हरियाली क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न नगरवासीको विशेष संलग्नतामा वृक्षारोपण कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा संचालन गरिने छ ।
- ❖ नगरक्षेत्र भित्र रहेका वन क्षेत्रको संरक्षण, पार्क निर्माण तथा वनक्षेत्र संग सम्बन्धित आय आर्जनका क्रियाकलापहरु संचालन गर्न अन्य निकायको सहकार्यमा कार्य गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- ❖ सामुदायीक वन व्यवस्थापन तथा जडीबुटी उत्पादन कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- ❖ सामुदायिक वनहरुमा उपभोक्ता समिति मार्फत आय आर्जनका लागि जडिवुटि खेतीलाई प्रोत्साहन गरी जडीबुटी प्रशोधन उद्योग लाई निश्चित राजश्व छुट गर्ने नीति अवलम्बन गर्न समुदायीक वन उपभोक्ता समितिहरुलाई परिचालन गर्ने नीति लीइने छ ।
- ❖ जलाधार क्षेत्रको संरक्षण गरि स्वच्छ सफा खानेपानीको व्यवस्थापनका लागि पहल गरिने छ ।
- ❖ बफरजोन क्षेत्रको विकासका लागि सरोकारवाला निकायसंग आवश्यक समन्वय गरि कार्यक्रम संचालन गरिने छ
- ❖ वन उपभोक्ता समितिलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक नीति बनाई सम्वन्धित निकायसंग सहकार्य गरि कार्य अगाडी वढाइने छ ।

वातावरण :

- ❖ “हाम्रो रहर सफा नगर” को नारा सहित फोहरमैलालाई उचित स्थानमा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ एकीकृत वातावरण व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ❖ निजीक्षेत्रको समन्वयमा फोहोरमैला व्यवस्थापन गरि आन्तरिक आय स्रोतको रुपमा विकास गरिने छ ।
- ❖ प्राकृतिक वातावरणको संरक्षण पुनःस्थापना र दिगो उपयोगमा जोड दिदै पानी, वायु तथा ध्वनी प्रदुषण न्युनीकरणका उपायहरु अवलम्बन गरिने छ ।

- ❖ नगर सरसफाई गुरुयोजना तयार गरी पूर्ण सफाईयुक्त नगरपालिका बनाउन आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ सरसफाई कार्यलाई अभियानको रूपमा संचालन गर्न प्रत्येक वडाले आफ्नो वडा क्षेत्रभित्र माषिक रूपमा वडा सरसफाई अभियान संचालन गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA र IEE) गर्ने कार्यलाई जोड दिइने छ ।
- ❖ नगरक्षेत्र भित्र भएर वग्ने खोल्सी तथा नदीनालालाई स्वच्छ र सफाराख्न आवश्यक कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ अव्यवस्थित रूपमा भै रहेको जग्गा व्यवस्थापन कार्यले एकातिर नगरको पर्यावरणको ह्रास भएको छ भने आर्को तर्फ नगरको आयमा समेत घाटा भैरको हुदां घडेरीका लागी खार्ने कार्य र जग्गासम्याउने कार्यलाई नियमन तथा कानुनको दायरा भित्र ल्याउन उपत्यका विकास प्राधिकरण समेतको समन्वयमा आवश्यक विधि तयार गरिने छ ।
- ❖ नगरको भु-उपयोगको लागि भु-उपयोग नीति तयार गरिने छ ।
- ❖ नगरपालिका क्षेत्र भित्रका धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्र र सार्वजनिक बिद्यालय फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि डस्टबिन राख्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ खानी तथा फिरफिरे व्यवस्थापनको लागि विशेष योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

जलश्रोतको विवेकशील प्रयोग :

- ❖ नगर क्षेत्रमा रहेका पोखरी, जलाशय, ढुंगेधारा तथा खानेपानी मुहानहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी जलश्रोतको सदुपयोगका लागि आवश्यक कार्य गरिने छ ।

- ❖ नगरपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षण गर्न वडा स्तरमा गठन गरिएको सार्वजनिक जग्गा संरक्षण उप समिति मार्फत सार्वजनिक जग्गा सिमांकन र संरक्षणको कार्यलाई अघि बढाइने छ ।
- ❖ सार्वजनिक जग्गालाई खुल्ला क्षेत्र र पार्कको रूपमा विकास गर्न निजी साभेदारी कार्यक्रमलाई बढावा दिइने छ ।
- ❖ अन्तर नगरपालिका एवं प्रदेश सरकार समेतको लागत साभेदारी कार्यक्रमवाट खुल्ला क्षेत्र र पुरात्वातीक महत्वका क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरि हरियाली क्षेत्रको विकास एवं पुरातात्वीक सम्पदाको संरक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

विपद व्यवस्थापनमा ध्यान: सुरक्षित जीवन :

- ❖ विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र वडा विपद व्यवस्थापन समितिलाई थप कृयाशिल बनाइने छ ।
- ❖ घर नक्सा पास गर्दाको अवस्थामा कडाइका साथ भुकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण गन लगाइने छ ।
- ❖ प्राकृतिक प्रकोपवाट हुने क्षतिलाई न्युनिकरण गर्न विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत पुर्व तयारीका कार्यक्रम सवै वडामा संचालन गरिने छ ।
- ❖ भुकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणमा संलग्न हुने दक्ष/अदक्ष निर्माणकर्मीलाई तालिम संचालन गर्न सरोकार निकाय संग आवश्यक समन्वय गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ प्रत्येक वडामा खुल्ला क्षेत्र एवं आपतकालीन केन्द्र स्थापनाको लागि संभ्याव्य क्षेत्र पहिचान गरि कार्यान्वयमा जोड दिइने छ साथै नगरमा विपद् व्यवस्थापन कोष खडा गरिने छ ।

समावेशी विकास: लोकतन्त्रको आभास :

- ❖ लक्षित समूह कार्यक्रम अन्तर्गत महिला विरुद्धको लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा, महिला हकहित तथा सीप विकास कार्यक्रम, गृहिणी महिलाको लागि वातावरण मैत्री सचेतना कार्यक्रम जस्ता विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ❖ नगर पालिका भित्र संचालन हुने कृयाकलापहरुमा बालश्रमिकको प्रयोग र परिचालनलाई निषेध गरिने नीति लिइने छ । यस न पा का वडाहरुलाई बालश्रम मुक्त तथा वातावरण मैत्री वडा बनाउने कार्यक्रमको थालनी गरिने छ ।
- ❖ घरेलु हिंसापीडितलाई सहयोग गर्न घरेलु हिंसा पिडित सहायता कोष स्थापना र संचालन गर्न निर्देशिकाको निर्माण गरी कोषको संचालन गरिने छ ।
- ❖ बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नगर कार्य योजनाको निर्माण गरी कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- ❖ लक्षित समूहसँग सम्बन्धित बालबालिका, महिला, आदिवासी जनजाति, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको छुट्टाछुट्टै प्रोफायल तयार गरिने छ । नगरपालिकाको विकास निर्माण कार्यमा महिलाको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ जेष्ठ नागरिकको अनुभवलाई नगर विकासमा लागु गराउन र जेष्ठ नागरिकको सीप तथा अनुभवमा आधारित खोज अनुसन्धानका लागि अनुसन्धानकर्ताहरुलाई आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
- ❖ जेष्ठ नागरिकका मनोरञ्जनका लागि मिलन चौतारी निर्माण र संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ❖ बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत संचालित सामाजिक सरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई सहजीकरणका लागि वडागत बैकिङ्ग सेवा संचालन गर्नका लागि पहल गरिने छ ।

- ❖ अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हकहितको सुरक्षा, सम्मान र प्रत्याभुति दिलाउन क्षमता विकास तथा सीप विकास कार्यक्रमहरु तयार गरि सचालन गरिने छ ।
- ❖ नगरक्षेत्र भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको तथ्याङ्क संकलन गर्ने कार्य र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्य थालनी गरिने छ ।
- ❖ एकल महिलाको हक हित र अनाथ असहाय र सडक बालबालिकाको संरक्षणका लागि आवश्यक कार्यक्रम र आपतकालिन कोषको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ बाल क्लवहरु गठन गरि बालबालिकाको समग्र विकासकालागि आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
- ❖ महिलाको सशक्तीकरण गरी नगरको विकासमा सहयोग पुऱ्याउन महिला वर्गमा सामाजिक परिवर्तन प्रत्याभुत हुने कार्यक्रम एवं आर्थिक सबलिकरणमा प्रोत्साहनु हुने खालका कार्यक्रम संचालनमा जोड दिइने छ ।
- ❖ नागरिक पुनर्स्थापना गर्ने विषयमा आवश्यक कार्य थालनी गरिने छ ।
- ❖ उपभोक्ता हित संरक्षणको लागि बजार अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारी रूपमा अवलम्बन गरिने छ ।

शहरी एवं सुशासन : नगरको शान :

- ❖ नगरपालिकाको विविध गतिविधिहरुको बारेमा सबै नागरिकहरुमा जानकारी गराई सुशासन अभिवृद्धि गर्न नगरपालिकाको **Web Site** अझ व्यवस्थित र नगर मोबाइल एप्सको प्रयोगलाई विस्तार गरी सुचनाको हकको पहुच आम नागरिक समक्ष पुऱ्याउने कार्यलाई तिव्रता दिइने छ । त्यसैगरी वडाहरु र सार्वजनिक चोकहरुमा आवश्यक मात्रामा सूचना पाटीको व्यवस्था गरिने छ ।

- ❖ नगर क्षेत्रको शहरी सुशासनमा प्रभावकारीता ल्याउन सडकमा जथाभावी पशु/वस्तु, सडक क्षेत्रमा अवरोध पुग्ने गरी राखिएका पसल, निर्माण सामाग्रीहरु नियन्त्रणमा लिन कार्यलाई कडाईका साथ लागू गरिने छ । नियम विपरित कार्य गर्ने व्यक्तिलाई नगरपालिकाबाट प्रदान गर्ने सेवा सुविधामा रोक लगाउने र सम्बन्धित व्यक्तिले तिर्ने शुल्क, कर आदिमा नै दण्ड जरीवाना जोडी असूल उपर गरिने नीति लागू गरिने छ ।
- ❖ नगरको ट्राफिक व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन ट्राफिक प्रहरी कार्यालयसंग आवश्यक समन्वय गरिने छ ।
- ❖ नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहलाई सरल र जनमैत्री बनाउन नगरपालिकामा हेल्प डेक्सको स्थापना गरि सेवा प्रवाह लाई सरल बनाइने छ ।
- ❖ सेवा प्रवाहलाई अभू व्यवस्थित, छिटो छरितो र सेवाग्राही मैत्री बनाउन कर्मचारीहरुमा “रहरले काम गरौं हांसेर सेवा गरौं” भन्ने भावनाको विकास गराइने छ । एवं विद्युतिय हाजीरी लाई नियमित अनुगमन गरिने छ ।
- ❖ समय सापेक्ष कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरि कार्यक्रम संचालन गर्ने र संबिधान प्रदत्त अधिकार बमोजिमको जिम्मेवारी पुरा गर्न आवश्यक पर्ने नगर प्रहरीको उचित व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ विद्युतीय वोलेपत्र प्रणालीलाई अवलम्बन गरी ठेक्का व्यवस्थामा देखिएको विकृतिलाई हटाउने नीतिमा जोड दिइने छ ।
- ❖ गैससले आफना कार्यक्रमहरु नगरपालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गराएर मात्र संचालन गर्ने व्यवस्थालाई लागू गरिने छ ।
- ❖ कर्मचारी समायोजन कार्य समेत भएपछि नगरपालिकाको विधमान दरवन्दीमा O and M Survey गरी अति आवश्यक पर्ने प्राविधिक र अन्य जनशक्ति नियमानुसर पदपुर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । पदपुर्ति व्यवस्थालाई पारदर्शि बनाई प्रतिस्पर्धात्मक आधारमा गरिने छ ।

- ❖ कर्मचारीलाई उत्प्रेरित गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन कार्य सम्पादन सुचकको आधारमा सुविधा उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास तथा तालिम कार्यक्रममा एकरूपता कायम गर्न उपयुक्त संरचना निर्माणमा पहल गरिने छ साथै अध्ययन अवलोकन भ्रमणका कार्यक्रमहरु गरिने छन् ।
- ❖ सेवा प्रवाहका सन्दर्भमा प्राप्त हुन आएका सुझाव सल्लाहहरु एवं गुनासो र उजुरीको सुनुवाई तत्कालै गर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ❖ विकास निर्माण कार्यमा र अन्य सेवा प्रवाहमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नगरक्षेत्र भित्रका गतिविधिहरु प्रकाश गर्ने, सुचना प्रवाह गर्ने, पत्राचार तथा मिडियाकर्मिहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ नगर तथा वडा तहवाट उपलब्ध हुने सबै प्रकारका सेवाहरु सहज रूपमा नगरवासीलाई उपलब्ध गराउन नगरपालिकाको संस्थागत विकास गरिने छ । वडा कार्यालयहरुमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ नगरपालिकाको न्यायिक सम्पादन प्रणाली अभै प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाइने छ । नगरस्तरीय र वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्रहरु जनमैत्री तुल्याइने छ ।
- ❖ नगरको आवश्यकता अनुसार ऐन, कानुन, निर्देशिका, कार्यविधिनिर्माण र संसोधन गर्दै लगिने छ ।
- ❖ नगरप्रहरीको व्यवस्था गरि नगरको कार्यलाई समय सापेक्ष बनाइने छ ।
- ❖ नगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी करारमा भर्ना गर्दा खुल्ला प्रतिस्पर्धाको माध्यम द्वारा राखिने नीतिलाई अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ नगरको आवश्यकता अनुसार सडक मापदण्ड तयार गरि लागु गरिने छ ।
- ❖ वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना गरि मेलमिलापको माध्यमवाट बिवादको समन्वय गरिने छ ।

- ❖ भुकम्प पीडितहरूलाई केन्द्रिय सरकारले दिने सुविधा उपलब्ध गराउन नगरपालिकाले विशेष निर्णय गरी घरनक्सा पासको कार्यलाई अगाडि बढाउने छ ।

सबल राजश्व प्रशासन – नगरको आर्थिक मेरुदण्डको आधार :

- ❖ नगरपालिकाको कर प्रशासनलाई करदातामैत्री बनाउन सो सँग सम्बन्धित क्षेत्रसँग आवश्यक समन्वय गरी करदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ❖ नगरपालिकाबाट नै प्रत्यक्ष निगरानीमा राख्न सकिने गरी नगरपालिका भरिका घरहरूलाई घर नम्बरको व्यवस्था सहित अनलाईन राजस्व सर्भरको नीति अवलम्बन गरी लागु गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।

राज्यले लिएको करको सिद्धान्तमा रही घरकर तथा मालपोत लिने व्यवस्था हटाई करको अवधारणा बमोजिमसम्पत्ति कर लिने व्यवस्था अवलम्बनका लागि आवश्यक कार्यको थालनी गरिनेछ ।

- ❖ नगरपालिका भित्र रहेका घरहरूलाई घर नम्बर तथा अभिलेखांकनको सुरुवात गरिनेछ ।
- ❖ हाल नगरकार्यपालिकाबाट लिदै आएका करका क्षेत्रले समेट्न नसकिएका क्षेत्रहरू व्यावसायहरूलाई समेटी करको दायरामा ल्याईने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ समयमानै करदाताहरूले कर तिर्ने वातावरण श्रृजना गर्नका लागि वार्षिक रुपमा करदातालाई उत्प्रेरित गरी समयमा नै कर तिर्ने करदाताहरूका लागि विशेष कर छुटको व्यवस्था लगायत जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- ❖ नगरपालिका भित्र रहेका घर,जग्गा,टहराहरूको १० प्रतिशतले हुन आउने भाडा कर नगरपालिकाले लिने व्यवस्था अनिवार्य गरिनेछ । सो सम्बन्धमा अन्य थप कुराहरूमा प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकार र अन्तर सम्बन्धित कार्यालयहरूबीच समन्वय तथा सहकार्य गरी आवश्यक कार्यको थालनी गरिने छ । साथै घर भाडा करको सम्बन्धमा

न्यूनतम घर भाडा कर तोकी स्वेच्छिक घर भाडा करको थालनीको नीति लिईनेछ ।
नगरपालिका भरि रहेका व्यवसायीहरूलाई वडामा सुचीकृत वा अनिवार्य दर्ता गर्न
लगाई व्यवसाय करका लागि अभियान नै सुरु गरिने छ ।

- ❖ करदाताले नगरपालिकाबाट सेवा लिने क्रममा देखाएको घर भाडा करको रेकर्ड
व्यवस्थापन गरी रेकर्डलाई आधार मानी आगामी वर्षदेखि क्रमिक रुपमा घर भाडाकर
लिने नीतिको थालनी गरिनेछ । सेवा सुविधाका लागि मात्र कर तिर्ने भन्दा पनि
राज्यलाई आम्दानीका आधारमा वर्गीकृत भएका स्विकृत कर दररेटको आधारमा कर
तिर्नु पर्छ भन्ने तथ्यलाई सरलीकृत र करदाताहरूसमक्ष सकारात्मक भावना पैदा
गराउन आवश्यक नीतिको थालनी गरिनेछ ।
- ❖ न.पा. भित्र रहेका ठुला पुजीका जस्तै: हार्डवेयर पसल, विभिन्न खालका होलसेल
पसल, मदिरा पसल तथा अन्य व्यवसायहरूलाई नगरपालिका भन्दा बाहिरको माथिल्लो
निकायमा दर्ता, नविकरण गर्नुपर्दा अनिवार्य रुपमा नगरपालिकाको सिफारिस पश्चात्
मात्र गर्न पत्राचार गर्ने र निजहरूलाई लगानी, प्राप्त आयश्रोत तथा अन्यका आधारमा
नगरपालिकाले तोकेको दररेटको दायरामा ल्याई निजहरूलाई सेवा सुविधा उपलब्ध
गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ नगरको सौन्दर्य नबिग्रने गरी विज्ञापन क्षेत्र तोकिने छ, हाल भएका विज्ञापनहरूका
सन्दर्भमा नगरपालिका क्षेत्रमा प्रचार प्रसारमा राखिएका होर्डिंग बोर्डहरूलाई
करदररेटमा उल्लेख भए बमोजिमको आधारमा न्यूनतम कबोल अंक तोकी वा
आवश्यक टेण्डर, दरभाउपत्र वा अन्य प्रक्रियाबाट विज्ञापन कर उठाइने छ ।
- ❖ राजस्व सुधार नीति अनुरूप स्थानीय सरकारले लिन सक्ने राजस्वका थप क्षेत्रहरूको
समेत अध्ययन गरी राजस्व प्राप्त गर्न सक्ने क्षेत्रहरूमा बहुवार्षिक योजना तथा
कार्यक्रमहरूमा समावेश गरी दीर्घकालिन राजस्व प्राप्ति सुधारका क्षेत्रहरू बढाउने
नीति लिईनेछ ।

- ❖ नगरपालिकालाई वार्षिक तथा निरन्तर रूपमा प्राप्त हुने खालका राजस्वको श्रोत र दायराहरु पहिचान र विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ नगरपालिका भित्रका कुनै एक, दुई वा आवश्यकता बमोजिमका क्षेत्र, टोललाइकर पकेट क्षेत्र घोषणा गरी तत्काल घर नम्बरदेखि अन्य आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने र अन्य स्थानहरुका लागि सुरुवातीमा सोही बमोजिम रेकर्ड व्यवस्थापन गरी नगरपालिकाको राजस्व सुधार अनुरूप चेकजाँच गरी प्रभावकारिताको आधारमा सो कार्यलाई नगरपालिका भरि नै विस्तार गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- ❖ नगरपालिकाले समयमा नै लक्ष्य अनुरूपको राजस्व प्राप्त गर्न र करदाताहरुलाई कर तिर्नमा उत्प्रेरित गर्नका लागि करदाताहरुको उपस्थितिमा कर बर्ष जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
- ❖ नगरपालिकाको मुख्य आयश्रोतको रूपमा नक्सा पास लगायतका शीर्षकहरुबाट प्राप्त आम्दानीलाई मात्र नलिई वार्षिक रूपमा प्राप्त हुने निरन्तर खालका राजस्वका दायराहरुलाई एकिकन गरी नगरपालिकामा भिन्न भिन्न करदाताहरुको भिन्न भिन्न करको रेकर्ड बनाई राख्न आवश्यक कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- ❖ कर प्रशासन मैत्री सूचना प्रविधि तथा उपयुक्त सफ्टवेयरको थालनी गरिनेछ ।
- ❖ नगर क्षेत्रभित्र रहेका साना, मझौला तथा ठुला सबै खालका व्यवसायीहरुलाई नगरपालिकामा व्यावसाय दर्ता गर्ने कार्य गरिनेछ । गरिनेछ ।
- ❖ करदाताहरुलाई उत्प्रेरित गर्न तोकिएका श्रोतहरुमा कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ संघीय तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा साभ्का कर अधिकारका विषयमा थप स्पष्ट नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ कर प्रशासन सम्बन्धी प्रक्रियालाई सरल र पारदर्शी बनाइने छ ।
- ❖ सहकारी संस्थालाई उत्पादनशिल एवं रोजगारमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गरी नियमनलाई कडाई गरिने छ ।

- ❖ वडा स्तरीय राजश्व परामर्श उप समिति गठन गरि वडावाट उठाइने राजश्वलाई व्यवस्थित गरिने तर्फ आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ❖ राजश्व संकलनलाई प्रभावकारी तुल्याउन र पूर्वाधार विकास सम्बन्धि योजना तर्जुमालाई वैज्ञानिक वनाउन भोगौलिक सूचना प्रणाली (Geographic Information System GIS) को उपयोग गर्ने उद्देश्यले शहरी नक्साङ्कन (Urban Mapping) को काम गरिने छ ।
- ❖ सहकारीको जोखिम न्युनिकरण गर्नका लागि आवश्यक कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- ❖ कृषि सहकारीलाई बिशेष प्राथमिकता दिइने छ ।
- ❖ समुदायमा आधारित व्यवसायिक परियोजना संचालन गर्न सहकारी मार्फत लगानी गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ सहकारी क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धन गरी वित्तिय व्यवस्थापनमा एक रुपता कायम गर्न नगरस्तरिय सहकारीसमिति गठन गरिने छ ।
- ❖ सबै वडाहरुमा सहकारी मार्फत सुपथ मूल्य पसल संचालन गरि जनतालाई सस्तो र गुणस्तरीय सामान उपलब्ध गराउन प्रोत्साहित गरिने छ ।

पर्यटन विकास : तारकेश्वरको आधार :

- ❖ नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेको भ्यूटावर, धार्मिक महत्व बोकेका मठ मन्दिर लगायत पुरातात्विक महत्वको वस्तु र स्थानलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा प्रचार प्रसार र विकास गर्न गुरुयोजना तयार गरि प्रदेश सरकार र काठमाण्डौ महानगरपालिकाको सहकार्यमा कार्य थालनी भएको हुदां आगामी आ.व मा सो कार्यलाई सम्पन्न गर्न प्राथमिकता दिइने छ ।

- ❖ नगरपालिका क्षेत्रभित्र नमूना एकीकृत वस्ती निर्माणको लागि पुननिर्माण प्राधिकरण, शहरी विकास मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयसंग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ❖ नगरमा रहेका धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थानहरू र साहित्य कला संस्कृतिको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ नगरभित्रका पुरातात्विक महत्वका सम्पदाको संरक्षण एवं पुनःनिर्माणका लागि सो को अभिलेख तयार गरिने छ ।
- ❖ सांस्कृतिक धरोहरका रूपमा नगरक्षेत्र भित्र रहेका वाजाखलः, जात्रापर्व, लागायत सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ नगरका संभाव्य क्षेत्रमा आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकलाई राख्न होमस्टे संचालनका लागि निजी क्षेत्र समेतको पहलमा कार्य गरिने छ ।

पूर्वाधार विकास: सुन्दर शहरको आधार :

- ❖ समग्र तारकेश्वर नगरपालिकाको विकासको लागि शहरी नक्सा तयार गर्न शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागसंग भएको समझदारीलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन पहल गरिने छ ।
- ❖ नगरको डिजिटल (Digital) प्रोफाइल तयार गर्न आवश्यक कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ बस्ती विकास, शहरी पूर्वाधार तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड २०७२ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम नगरपालिका गठन हुनु पूर्व निर्माण भएका भवनहरूको नक्सा पास, मापदण्ड अनुसार नबनेका र भवन सहिंता पालना नगरेका भवनहरूको विवरण संकलन गरी नगरपालिकाबाट प्राविधिक टोली गठन गरी उक्त संरचनाहरूलाई प्रचलित कानून अनुसारको प्रकृयाको थालनीलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- ❖ बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड, २०७२ मा व्यवस्था भए बमोजिम घरमा सेफ्टी ट्याङ्की निर्माण र जडान भएका तथा तोकिएको सडक क्षेत्राधिकार को जग्गा पुग्ने गरी सडकको चौडाई भए पश्चात एबं घर निर्माणको क्रममा घर अगाडी सार्वजनिक सडक, नाली विग्रेको मर्मत संभार भए नभएको वडा कार्यालयको सिफारिस पश्चात मात्र घरलाई निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र दिने व्यवस्थालाई कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
- ❖ तारकेश्वर नगरपालिका भवन निर्माण मापदण्ड सम्पदा वस्ती तथा Core city का घरहरुको नाप नक्सा गराई नियमित गरिने छ ।
- ❖ नगरक्षेत्रको आवश्यकताको आधारमा उपयुक्त स्थानमा सार्वजनिक सौचालयको निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ❖ पूर्वाधार विकासमा विशेषगरी मूलसडकहरुलाई कालो पत्रे गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- ❖ सडकहरुको मर्मत सुधार तथा स्तरोन्नति कार्य गर्न मर्मत सम्भार कोषको स्थापनाका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरी नगरस्तरीय वार्षिक सडक मर्मत योजना निर्माण गरिनेछ ।
- ❖ नगरपालिका भित्रका सडकहरुको सडक मापदण्ड बमोजिम सिमाङ्कन गरी संकेत चिन्हहरु राख्ने कार्य गरिने छ ।
- ❖ नेपाल सरकारले तोकेको यस नगरपालिका क्षेत्र भित्रका नदि खोलाहरुको मापदण्डमा तोकिए बमोजिमको कोरिडरमा निर्माण गरिएका संरचनाहरु हटाइ व्यवस्थित गर्न काठमाण्डौ उपत्यका विकास प्राधिकरण र सडक विभाग संग आवश्यक सहकार्य गरिने छ । साथै नेपाल सरकारले नतोकेको यस नगरक्षेत्र भित्रका अन्य खोला तथा खोल्सीको मापदण्ड तोकिएको कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

- ❖ अनाधिकृत रुपमा निर्माण हुने संरचनाको नियन्त्रण गर्न आवश्यक नीति कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ❖ वडाको विकासमा टोल सुधार समितिलाई प्रोत्साहन गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ❖ अव्यवस्थित जग्गा प्लानिङलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यक कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- ❖ नगरपालिका भित्र रहेका पुराना तथा धार्मिक महत्व बोकेका वस्तिहरूलाई सांस्कृतिक, ऐतिहासिक स्थानको रुपमा विकास गर्न आवश्यक कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ सार्वजनिक जग्गाबाट बाटो खोल्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न आवश्यक नीति तयार गरी लागु गरिने छ ।
- ❖ शुरुक्षित सहरको अवधारणा वमोजिम बजारको सहरी सौन्दर्य वृद्धि गर्न, सुन्दरता विगाने वस्तुहरू हटाउन, सहरी सेवालालाई प्रभावकारी बनाउन, सार्वजनिक सौचालय तथा ठाउ ठाउमा खानेपानीको व्यवस्था गर्न , सार्वजनिक यातायातलाई थप व्यवस्थित गर्न र घर आगन टोल हुदै सम्पूण सहरनै सुन्दर र सुरक्षित बनाउन विशेष कार्यक्रम संचालन गर्न विशेष नीति निर्माण गरिने छ ।
- ❖ नक्सा दर्ता प्रकृत्यालाई वढी जनमुखी र उपभोक्ता मैत्री बनाउनका लागि **Electronic Building Permit System** शुरुवात गर्नका लागि आवश्यक प्रकृत्या अगाडी वढाइने छ
- ❖ पूर्वाधार विकासलाई वातावरण मैत्री बनाउन आवश्यक नीति तर्जुमा गरिने छ ।
- ❖ पुरानो वस्ती अर्न्तगत पर्ने क्षेत्रहरूलाई छुट्टै मापदण्ड तयार गरि कार्यान्वयनमा लगिने छ
- ❖ नगरपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण हुने भवनहरूको प्रकार छुट्टयाई मापदण्डमा परिमार्जन गरि कार्यान्वयन गरिने छ ।

- ❖ राजकुलोमा सडक निर्माण गरि चालु भएका सडकहरुको हकमा काठमाण्डौ उपत्यका बिकास प्राधिकरणले तोकेको मापदण्ड वमोजिम केन्द्रवाट ४ मिटर कायम गरिने छ साथै अवका दिनमा राजकुलो पुर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिने छ ।
- ❖ आ.व २०७६/०७७ को स्विकृत योजना तथा कार्यक्रम संचालनका लागि लगत इष्टमेट तयारी, उपभोक्ता समितिले संभौता गर्नु पर्ने समय र अन्य खरिद प्रकृया अवलम्बन गर्नसक्ने समय तालिका नगरकार्यपालिका स्विकृत गरि कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ❖ वडा नं ३ मा व्यवस्थित वसपार्क निर्माणका लागि गुरुयोजना तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएकोमा सो कार्यलाई सम्पन्न गर्न आगामी आ.व मा थप कार्य गरिने छ ।

युवा, खेलकूद तथा संचार :

- ❖ खेलकूद विकासका लागि खेलकूदमा आवद्ध संस्थाहरुलाई क्रियाशील गराउन नगरस्तरीय खेलकूद समिति गठन गरी खेलकूदलाई पर्यटन विकाससंग आवद्ध गरिने छ ।
- ❖ तारकेश्वर नगरपालिकाभिन्न खेल मैदानहरु निर्माण गर्न आवश्यक कार्यको थालनी भैसकेको हुदां सो कार्यलाई सम्पन्न गर्न अन्य निकाय संग सहकार्य गरिने छ ।
- ❖ राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रियस्तरको खेलकूद प्रतियोगितामा पदक प्राप्त गर्ने नगरका खेलाडीहरुलाई पुरस्कार सहित सम्मान गरिन नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ युवाहरुलाई कुलत, दुर्व्यसनबाट बचाउन तथा सधैं उर्जाशील र सक्रिय बनाइ राख्न सुर्तीजन्य पदार्थ नियन्त्रण, कुलत तथा दुर्व्यसन विरोधी अभियान, युवा विकाससंग सम्बन्धित खेलकूद, साहित्य, संगीत, कला जस्ता विविध क्रियाकलाप सञ्चालनमा सहयोग गरिनेछ ।
- ❖ युवा स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- ❖ विदेशबाट सीप सिकेर फर्की स्वदेशमै बसी उत्पादनशील कार्यमा लाग्ने युवाहरुलाई सो कार्यमा थप उत्प्रेरित गर्न आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- ❖ विद्यालय स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता र सास्कृतिक प्रतियोगिता संचालन गर्न आवश्यक सहयोग गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ❖ मदिराजन्य पदार्थहरु र सुर्तिजन्य पदार्थहरुको बिक्री वितरण र सेवनलाई नियमन गरिने छ ।
- ❖ वडा स्तरीय खेलकुद विकासका लागि नगरकार्यपालिका खेलकुद संयोजकको संयोजकत्वमा समिति गठन गरी खेलकुद पूर्वाधार निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ❖ यस नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चारको विकासको लागि स्थापित स्थानीय सञ्चारका माध्यमहरुलाई प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक सहयोग गरिने छ ।

उद्योग विकास

- ❖ उद्यमशिलता विकास एवं आयमूलक रोजगारी अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरी महिला, दलित, आदीवासी जनजाती र पछाडी परेका जनसमुदायलाई लक्ष्य उद्यममा सहभागी गराउने नीति लीइने छ । साथै लक्ष्य उद्यम विकासका लागि कोषको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ लक्षित समुदायमा आय आर्जनका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक सहयोग गरिने नीति लिइने छ ।
- ❖ लक्ष्य उद्यमको क्षेत्रमा सहकार्य गर्न अन्य नगरपालिका संग समन्वय गरिने छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व. ०७६/०७७ का लागि बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

आगामी आर्थिक वर्षको आम्दानी तर्फ आन्तरिक आम्दानी रु. १५ करोड २५ लाख, रजिष्ट्रेशन वापत (मालपोत कार्यालय) तर्फ रकम रु. २० करोड, राजस्व बाण्डफाण्ड तर्फ रकम रु. ११ करोड १० लाख, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ २१ करोड ४३ लाख, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने शशर्त अनुदान तर्फ रकम रु. २३ करोड ४५ लाख, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानहरु क्रमशः वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ रकम रु. १ करोड १३ लाख २४ हजार, सवारी साधान कर तर्फको रकम रु. ३ करोड १५ लाख ४९ हजार, शशर्त अनुदान (शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्र) तर्फ रकम रु. १ करोड १७ लाख ७५ हजार, संघीय संरचना पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तर्फ रकम रु. ४ करोड एवं विशेष कोष/कार्य सञ्चालन कोष अर्न्तगत सामाजिक सुरक्षातर्फ रकम रु. ७ करोड ५० लाख, एलजिसिडिपी तर्फ रु. ७ लाख, गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम तर्फ रकम रु. ७ लाख, सडक बोर्ड तर्फ रकम रु. ४५ लाख, नगद जनसहभागिता तर्फ रकम रु. ७ करोड र आ.व. २०७५/०७६ को नगद मौज्जात (नगद र कार्यक्रम सहित) तर्फ रकम रु. २२ करोड गरी कुल रकम रु. १ अर्व ३७ करोड ७८ लाख ४८ हजार अनुमान गरिएको छ भने खर्च तर्फ चालु प्रशासनिक खर्च रु. १४ करोड ७८ लाख, नेपाल सरकारबाट प्राप्त शशर्त अनुदान तर्फ रकम रु. २३ करोड ४५ लाख, विशेष कोष/कार्य सञ्चालन कोष अर्न्तगत सामाजिक सुरक्षातर्फ रकम रु. ७ करोड ५० लाख, एलजिसिडिपी तर्फ रु. ७ लाख, गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम तर्फ रकम रु. ७ लाख गरी चालु तर्फ कुल रकम रु. ४५ करोड ८७ लाख अनुमान गरेको छु भने पुजीगत खर्च तर्फ संघीय संरचना पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तर्फ रकम रु. ४ करोड, सडक बोर्ड तर्फ रकम रु. ४५ लाख, जनसहभागिता तर्फ रकम रु. ७ करोड तथा नगर क्षेत्र विकासका लागि विनियोजन गरिएको पुजीगत खर्च रकम रु. ७९ करोड २८ लाख ७३ हजार गरी पुजीगत तर्फ कुल रकम रु. ९० करोड ७३

लाख ७३ हजार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने शशर्त अनुदान (शिक्षा, स्वास्थ्य क्षेत्र चालु तथा पुजीगत दुवै प्रकृतिका) तर्फ रकम रु. १ करोड १७ लाख ७५ हजार गरी गरी आ.व. २०७६।०७७ को कुल वार्षिक बजेट रकम रु. १ अर्व ३७ करोड ७८ लाख ४८ हजारको खर्च अनुमान गरेको छु ।

अन्तमा,

तारकेश्वर नगरपालिकाको पाँचौ नगर सभा सफल रुपमा सम्पन्न गर्न आ-आफ्ने क्षेत्रबाट सहयोग पुऱ्याउनु हुने माननीय सांसदज्यूहरु, प्रतिनिधिज्यूहरु, विभिन्न राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, पूर्व जनप्रतिनिधिज्यूहरु, नगर सभाका सदस्यज्यूहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिज्यूहरु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरु, शुभेच्छुक महानुभावहरु तथा सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरु तथा नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहान्छु । साथै आगामी दिनहरुमा पनि यहाँहरुको सहभागिता, सहयोग र साथको अपेक्षा समेत गर्दछु ।

धन्यवाद ।